

ЗАТВЕРДЖЕНО

Розпорядження

Голови Верховного Суду

від 13.03.2022 № 6/0/9-22

РЕКОМЕНДАЦІЇ

судам першої та апеляційної інстанції на випадок захоплення населеного пункту та/або суду чи безпосередньої загрози його захоплення

1. На випадок захоплення або загрози захоплення суду кожен голова суду і суддя мають діяти відповідно до ситуації, що склалася та умов воєнного стану, приймати розумні та ефективні рішення, усвідомлюючи, що збереження життя і здоров'я людей є їх пріоритетним завданням.

2. Якщо населений пункт, у якому знаходиться суд, є тимчасово окупованим й немає можливості виїзду з нього, суддям і працівникам апарату суду слід очікувати встановлення евакуаційних коридорів.

За наявності евакуаційного транспорту та плану евакуації суддям і працівникам апарату суду доцільно здійснити евакуацію у визначені державними органами місця.

За відсутності евакуаційного транспорту залишити (в разі можливості) населений пункт самостійно. При цьому необхідно керуватися повідомленнями органів влади стосовно безпечності самостійної евакуації.

3. За умови відповідної можливості необхідно здійснити вивезення судових справ, насамперед тих, що перебувають у провадженні суддів, або хоча б здійснити вивезення найбільш важливих (резонансних) справ: матеріалів кримінальних проваджень, у яких особа тримається під вартою; проваджень щодо неповнолітніх; проваджень щодо особливо тяжких злочинів; інших справ, розгляд яких може мати істотне значення для прав учасників процесу. Якщо такої можливості немає – забезпечити зберігання таких справ у сейфах в приміщенні суду.

При цьому за наявності ризику для життя чи здоров'я, пов'язаного із вивезенням судових справ, такі справи треба залишати в приміщенні суду.

За можливості, перед залишенням суду, необхідно передати приміщення суду під охорону Служби судової охорони.

4. Документи, які містять державну таємницю, підлягають знищенню з одночасним оформленням відповідних актів та з дотриманням вимог нормативно-правових актів, які це регулюють.

Матеріали інших судових справ знищувати не потрібно, передбачаючи можливість повернення населеного пункту під контроль органів влади України або подальшу передачу цих справ за сприяння органів влади України.

Вміст серверів необхідно заздалегідь скопіювати на переносні носії та обов'язково вивезти їх за першої можливості.

Перед залишенням приміщення суду необхідно унеможливити доступ із технічних засобів суду до Єдиного реєстру судових рішень.

5. У судах, розташованих у безпосередній близькості до районів ведення воєнних дій, керівникам апаратів необхідно вжити підготовчих заходів, необхідних для виконання цих рекомендацій в разі ймовірного захоплення населеного пункту та/або суду. Також у цих судах необхідно вжити заходів щодо невідкладного внесення усіх, ухвалених судом судових рішень, до Єдиного реєстру судових рішень. Крім того, необхідно здійснити оцифрування матеріалів судових справ, пріоритетно тих, ознаки яких наведено в пункті 3 цих Рекомендацій, а також підготувати до перевезення сервери з кадровою та бухгалтерською інформацією або інші переносні носії з відповідною інформацією. Переносні носії з копіями судових справ, а також з кадровою та бухгалтерською інформацією, необхідно вивезти за першої ж можливості.

6. Необхідно забезпечити схоронність і вивезення особових справ та трудових книжок суддів і працівників апарату суду; за необхідності передати ці документи суддям і працівникам апарату під підпис.

Прилади з електронними цифровими підписами суддів і працівників апарату суду необхідно вивезти, а в разі неможливості – знищити.

7. Вивезені справи і вміст серверів передати до суду, якому визначено підсудність замість суду, діяльність якого припинено.

Якщо це неможливо – здійснити передачу справ до іншого суду на території, що перебуває під контролем органів влади України, або до територіального управління Державної судової адміністрації України. Такому суду чи територіальному управлінню

Державної судової адміністрації України за першої можливості треба забезпечити передачу справ і матеріалів до відповідного визначеного суду.

8. Мантії і нагрудні знаки суддів за можливості необхідно вивезти до суду, якому визначено підсудність.

9. Забезпечення схоронності печаток суду покладається на голову суду й керівника апарату суду; за неможливості вивезення ці печатки потрібно знищити.

10. Про припинення роботи суду необхідно невідкладно повідомити Державну судову адміністрацію України, Верховний Суд, Раду суддів України.

11. Суд, якому визначено територіальну підсудність справ суду, діяльність якого припинено, має забезпечити прийняття, збереження таких матеріалів і подальший їх розгляд.

12. Суддям і працівникам апарату суду, що перебувають на території, окупованій російськими військами, необхідно уникати переговорів з окупантами, не погоджуватися на пропозиції співпраці, чекати створення евакуаційних коридорів.

13. Питання відрядження суддів і працівників апарату суду надалі буде вирішуватися Державною судовою адміністрацією України, Верховним Судом, Радою суддів України. До ухвалення рішення про відрядження суддів і працівників апарату суду, діяльність якого припинено, Державній судовій адміністрації України рекомендовано продовжувати здійснювати виплати суддям і працівникам апарату суду згідно з вимогами законодавства.